

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดเป็น 5 ตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐานและนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 ตามรายละเอียดข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหาร และครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าเฉลี่ย หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 ตามรายละเอียดข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหาร และครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าเฉลี่ย หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 4 เสนอรายละเอียด วิธีการแก้ปัญหา การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12

ตอนที่ 5 เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 ตามรายละเอียดข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหาร และครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา แบบบรรยาย

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้สอน

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (N=106)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	81	72.20
- หญิง	25	27.80
2. อายุ		
- น้อยกว่า 25 ปี	10	11.10
- 26-30 ปี	25	23.00
- 31-40 ปี	50	46.90
- มากกว่า 40 ปี	21	19.00
3. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง		
- ครูใหญ่	12	11.90
- ครูผู้สอน	94	88.10
4. ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	60	55.20
- ปริญญาตรี	46	44.80
5. ประสบการณ์ทำงาน		
- น้อยกว่า 5 ปี	14	21.40
- 5 -10 ปี	38	33.70
- 11 - 20 ปี	48	40.10
- มากกว่า 21 ปี	6	4.80

ตาราง 1 (ต่อ) แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้สอน

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (N=106)	ร้อยละ
6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สังกัด		
- คณิตศาสตร์	10	11.40
- วิทยาศาสตร์	5	4.80
- ภาษาต่างประเทศ	5	4.80
- ภาษาไทย	9	10.30
- สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	8	9.60
- สุขศึกษาและพลศึกษา	7	7.70
- ศิลปะ	4	3.20
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี	14	13.30
- ทุกกลุ่มสาระ	44	34.90
7. การเข้ารับการฝึกอบรม		
- น้อยกว่า 3 ครั้ง	13	12.80
- 3 – 6 ครั้ง	23	22.70
- 7 - 10 ครั้ง	15	14.30
- มากกว่า 10 ครั้ง	55	50.20

จากตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 72.20 และ เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 27.80 ด้านอายุ พบว่าส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.90 ในช่วงอายุ 26 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.00 ในช่วงอายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.00 และในช่วงอายุน้อยกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.10 ตามลำดับ

ทางด้านการดำรงตำแหน่ง พบว่าส่วนใหญ่ตำแหน่งเป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 88.10 รองลงมาตำแหน่งครูใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 11.90

ทางด้านระดับการศึกษา พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.20 ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 44.80

ประสบการณ์ทำงาน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.10 อยู่ในช่วง 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.70 อยู่ในช่วง น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.40 และอยู่ในช่วงมากกว่า 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.80 ตามลำดับ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สังกัด พบว่าส่วนใหญ่อยู่ทุกกลุ่มสาระ คิดเป็นร้อยละ 34.90 การงานอาชีพและเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 13.30 คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 11.40 ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 10.30 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 9.60 สุขศึกษา และพลศึกษา คิดเป็นร้อยละ 7.70 ภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 4.80 วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 4.80 และ ศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 3.20 ตามลำดับ

การเข้ารับการฝึกอบรม พบว่าส่วนใหญ่เข้าอยู่ในช่วงมากกว่า 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.20 อยู่ในช่วง 3 - 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.70 อยู่ในช่วง 7 – 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.30 น้อยกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.80 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมของผู้บริหารและครูผู้สอนมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 ตารางที่ 2 แสดงสภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้

สภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้	\bar{X}	S.D.	ระดับการนำไปใช้	อันดับที่
1. ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนและเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.87	.80	มาก	2
2. ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนและเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านเกษตรกรรม	3.90	.85	มาก	1
3. ท่านได้รับการสนับสนุนทางด้านนโยบายและด้านงบประมาณ	2.91	.85	ปานกลาง	14
4. การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมมาใช้ในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา	3.37	.84	ปานกลาง	4
5. ภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านเกษตรกรรมที่นำมาจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและความต้องการของท้องถิ่น	3.40	.77	ปานกลาง	3
6. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านเกษตรกรรมมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.09	.84	ปานกลาง	9
7. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมใช้จัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.13	.69	ปานกลาง	7
8. การเชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมมาช่วยจัดการเรียนการสอน	2.77	.88	ปานกลาง	16

ตารางที่ 2 (ต่อ) สภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้

สภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้	\bar{X}	S.D.	ระดับการนำไปใช้	อันดับที่
9. การให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนของเจ้าของภูมิปัญญา	2.95	.88	ปานกลาง	11
10. การมีเวลาตรงตามกิจกรรมการเรียนการสอนของเจ้าของภูมิปัญญา	2.91	.85	ปานกลาง	14
11. การมีส่วนร่วมในการปรับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาของเจ้าของภูมิปัญญา	3.02	2.03	ปานกลาง	10
12. การศึกษาค้นคว้าของนักเรียนกับเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.94	.78	ปานกลาง	12
13. มีการศึกษาสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและปรับกิจกรรมการเรียนการสอนและหลักสูตรสถานศึกษา	2.94	.78	ปานกลาง	12
14. มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนพร้อมทั้งจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา	3.13	.69	ปานกลาง	7
15. มีการศึกษาและอบรมความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.26	.72	ปานกลาง	5
16. หลักสูตรสถานศึกษาที่โรงเรียนของท่านได้จัดทำมีความสมบูรณ์และครอบคลุมเนื้อหา	3.25	.67	ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย	3.04	.88	ปานกลาง	

จากตาราง 2 พบว่าข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนของกองกำกับการตำรวจตระเวน

ชายแดนที่ 12 พบว่าภาพรวมของการนำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง มีค่า $\bar{X} = 3.04$ S.D. = .88

สภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้ อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนและเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านเกษตรกรรม มีค่า $\bar{X} = 3.90$ S.D. = .85 และ ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนและเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นมาก มีค่า $\bar{X} = 3.87$ S.D. = .80 ส่วนการเชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมปรับเนื้อหาอยู่ในอันดับที่น้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงสภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมของผู้บริหารและครูผู้สอนมาใช้จัดการเรียนการสอน

สภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม มาใช้จัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับการนำไปใช้	อันดับที่
1. การทำนา	2.72	1.53	ปานกลาง	13
2. การทำนาแบบผสมผสาน (วนเกษตร)	2.86	1.46	ปานกลาง	11
3. การปลูกพืชผักสวนครัว	3.68	1.24	มาก	1
4. การปลูกพืชสมุนไพร	3.52	1.17	มาก	3
5. การทำไร่	3.57	2.47	มาก	2
6. การทำสวน	3.14	1.16	ปานกลาง	7
7. การเลี้ยงไก่	3.20	2.26	ปานกลาง	5
8. การเลี้ยงเป็ด	3.02	1.37	ปานกลาง	8
9. การเลี้ยงสุกร	3.16	2.38	ปานกลาง	6
10. การเลี้ยงปลา	3.28	.92	ปานกลาง	4

ตารางที่ 3 (ต่อ) แสดงสภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมของผู้บริหารและครูผู้สอน มาใช้จัดการเรียนการสอน

สภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม มาใช้จัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับการนำไปใช้	อันดับที่
11.การทำขนมพื้นบ้าน	2.75	1.35	ปานกลาง	12
12.การทำอาหารพื้นบ้าน	2.94	1.47	ปานกลาง	9
13 การแปรรูปพืชสมุนไพร	2.68	1.34	ปานกลาง	14
14 การแปรรูปพืชการเกษตรด้วยการหมัก,ดอง	2.88	.96	ปานกลาง	10
รวมเฉลี่ย	3.10	1.51	ปานกลาง	

จากตาราง 3 ข้อมูลสภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูผู้สอนและผู้บริหารมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 ส่วนใหญ่ การนำไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่า $\bar{X} = 3.10$ S.D.= 1.51

ส่วนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมไปใช้ในระดับมาก คือ มีการปลูกพืชผักสวนครัว มีค่า $\bar{X} = 3.68$ S.D. = 1.24 การทำไร่ มีค่า $\bar{X} = 3.57$ S.D. = 2.47 การปลูกพืชสมุนไพร มีค่า $\bar{X} = 3.52$ S.D. = 1.17 ตามลำดับ

ส่วนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมไปใช้ในระดับน้อยสุด คือ การทำนา มีค่า $\bar{X} = 2.72$ S.D. = 1.53 การแปรรูปพืชสมุนไพร $\bar{X} = 2.68$ S.D. = 1.34 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงสภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้บริหารและครูผู้สอนใช้ในกลุ่ม
สาระการเรียนรู้

สภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ จัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระ	X	S.D.	ระดับการนำไปใช้	อันดับที่
1. กลุ่มสาระคณิตศาสตร์	3.06	1.16	ปานกลาง	6
2. กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์	3.24	1.22	ปานกลาง	2
3. กลุ่มสาระภาษาไทย	3.13	1.18	ปานกลาง	5
4. กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ	2.78	1.17	ปานกลาง	8
5. กลุ่มสาระสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม	3.17	.96	ปานกลาง	4
6. กลุ่มสาระศิลปะ	3.18	1.13	ปานกลาง	3
7. กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี	3.33	.82	ปานกลาง	1
8. กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา	3.06	1.16	ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย	3.12	1.10	ปานกลาง	

จากตาราง 4 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุขศึกษาและพลศึกษา พบว่าการนำไปใช้อยู่ระดับปานกลาง มีค่า $\bar{X} = 3.12$ S.D. = 1.10 นำไปใช้มากที่สุดคือกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีค่า $\bar{X} = 3.33$ S.D. = .82 และกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีค่า $\bar{X} = 3.24$ S.D. = 1.22 นำไปใช้น้อยที่สุด คือกลุ่มสาระต่างประเทศ มีค่า $\bar{X} = 2.78$ S.D. = 1.17 กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ มีค่า $\bar{X} = 3.06$ S.D. = 1.16 และกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา มีค่า $\bar{X} = 3.06$ S.D. = 1.16

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒินคร

ตารางที่ 5 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมที่นำมาใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้

เนื้อหาภูมิปัญญา ด้านเกษตรกรรม	คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์			ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			สังคม ศาสนา และ วัฒนธรรม			ศิลปะ			การงานอาชีพ			สุขศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การทำนา	3.21	1.58	มาก	3.41	1.39	ปานกลาง	3.20	1.59	ปานกลาง	3.29	1.45	ปานกลาง	3.57	1.56	มาก	3.37	1.37	ปานกลาง	3.62	1.36	มาก	3.37	1.37	ปานกลาง
การปลูกพืช	3.24	1.55	ปานกลาง	3.44	1.35	ปานกลาง	3.63	1.33	มาก	3.31	1.43	ปานกลาง	3.24	1.55	ปานกลาง	3.36	1.48	ปานกลาง	3.67	1.51	มาก	3.44	1.35	ปานกลาง
การทำสวน	3.43	1.53	ปานกลาง	3.67	1.28	มาก	3.37	1.53	ปานกลาง	3.40	1.40	ปานกลาง	3.68	1.46	มาก	3.47	1.46	ปานกลาง	3.75	1.28	มาก	3.62	1.36	มาก
การทำไร่	3.07	1.51	ปานกลาง	3.30	1.27	ปานกลาง	3.40	1.36	ปานกลาง	3.20	1.44	ปานกลาง	3.17	1.57	ปานกลาง	3.25	1.53	ปานกลาง	3.60	1.65	มาก	3.27	1.42	ปานกลาง
การเลี้ยงสัตว์	3.51	1.46	มาก	3.76	1.24	มาก	3.53	1.51	มาก	3.44	1.38	ปานกลาง	3.63	1.47	มาก	3.56	1.42	มาก	3.82	1.21	มาก	3.75	1.30	มาก
การแปรรูปอาหาร	3.69	1.50	มาก	3.85	1.34	มาก	3.85	1.34	มาก	3.65	1.37	มาก	3.72	1.51	มาก	3.76	1.48	มาก	3.92	1.23	มาก	3.89	1.36	มาก

จากตาราง 5 ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมที่นำมาใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า การทำนา นำมาใช้บ่อยระดับมากกับกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีค่า $\bar{X} = 3.62$ S.D.=1.36 กลุ่มสาระสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม มีค่า $\bar{X} = 3.57$ S.D.= 1.56 และกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ มีค่า $\bar{X} = 3.21$ S.D.=1.58 ตามลำดับ

พบว่านำมาใช้ในระดัปลานกลางอยู่ในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีค่า $\bar{X} = 3.41$ S.D.=1.39 กลุ่มสาระศิลปะ มีค่า $\bar{X} = 3.37$ S.D.=1.37 กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา มีค่า $\bar{X} = 3.37$ S.D.=1.37 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีค่า $\bar{X} = 3.29$ S.D.=1.45 กลุ่มสาระภาษาไทย มีค่า $\bar{X} = 3.20$ S.D.=1.59 ตามลำดับ

การปลูกพืช พบว่านำมาใช้บ่อยในระดับมาก คือ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีค่า $\bar{X} = 3.67$ S.D.= 1.51 กลุ่มสาระภาษาไทย มีค่า $\bar{X} = 3.63$ S.D.= 1.33 และนำมาใช้อยู่ในระดัปลานกลาง คือ กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษามีค่า $\bar{X} = 3.44$ S.D.=1.35 กลุ่มสาระศิลปะ มีค่า $\bar{X} = 3.36$ S.D.=1.48 กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม มีค่า $\bar{X} = 3.24$ S.D.=1.55 ตามลำดับ

การทำสวน พบว่านำมาใช้บ่อยในระดับมาก คือ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีค่า $\bar{X} = 3.75$ S.D.=1.28 กลุ่มสาระสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม มีค่า $\bar{X} = 3.68$ S.D.= 1.48 กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีค่า $\bar{X} = 3.67$ S.D.= 1.28 กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา มีค่า $\bar{X} = 3.62$ S.D.= 1.36 และกลุ่มที่นำมาใช้ในระดัปลานกลาง คือ กลุ่มสาระศิลปะ มีค่า $\bar{X} = 3.47$ S.D.=1.46 กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ มีค่า $\bar{X} = 3.43$ S.D.=1.53 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีค่า $\bar{X} = 3.40$ S.D.=1.40 กลุ่มสาระภาษาไทย มีค่า $\bar{X} = 3.37$ S.D.=1.53 ตามลำดับ

การทำไร่ พบว่านำมาใช้บ่อยในระดับมาก คือ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีค่า $\bar{X} = 3.60$ SD = 1.65 ส่วนอยู่ในระดัปลานกลาง คือ กลุ่มสาระภาษาไทย มีค่า $\bar{X} = 3.40$ S.D.=1.36 กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีค่า $\bar{X} = 3.30$ S.D.=1.27 กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา มีค่า $\bar{X} = 3.27$ S.D.=1.42 กลุ่มสาระศิลปะมีค่า $\bar{X} = 3.25$ S.D.=1.53 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีค่า $\bar{X} = 3.20$ S.D.=1.44 กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ มีค่า $\bar{X} = 3.07$ S.D.=1.51 ตามลำดับ

การเลี้ยงสัตว์ พบว่านำมาใช้บ่อยในระดับมาก คือ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีค่า $\bar{X} = 3.82$ S.D.=1.21 กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ มีค่า $\bar{X} = 3.76$ S.D.=1.24

กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา มีค่า $\bar{X} = 3.75$ S.D.= 1.30 กลุ่มสาระสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม มีค่า $\bar{X} = 3.63$ S.D.=1.47 กลุ่มสาระศิลปะ มีค่า $\bar{X} = 3.56$ S.D.=1.42 กลุ่มสาระภาษาไทย $\bar{X} = 3.53$ S.D.=1.51 กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ มีค่า $\bar{X} = 3.51$ S.D.=1.46 ตามลำดับ

การแปรรูปอาหาร พบว่านำมาใช้บ่อยระดับมาก คือ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีค่า $\bar{X} = 3.92$ S.D. = 1.23 กลุ่มสาระสุขศึกษา และพลศึกษา มีค่า $\bar{X} = 3.89$ S.D. = 1.36 กลุ่มสาระภาษาไทย มีค่า $\bar{X} = 3.85$ S.D.= 1.44 กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระศิลปะ มีค่า $\bar{X} = 3.76$ S.D.= 1.48 กลุ่มสาระสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม มีค่า $\bar{X} = 3.72$ S.D.= 1.51 กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ มีค่า $\bar{X} = 3.69$ S.D.= 1.50 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีค่า $\bar{X} = 3.65$ S.D.= 1.37 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านเกษตรกรรมของผู้บริหารและครูผู้สอน ใช้จัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 6 แสดงปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวน
ชายแดนที่ 12

ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ จัดหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	อันดับที่
1. ปัญหาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน เกษตรกรรมมาใช้	1.39	.49	น้อยที่สุด	18
2. ปัญหาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมา จัดหลักสูตรสถานศึกษา	1.47	.50	น้อยที่สุด	17
3. มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม มาปรับเนื้อหาและรายละเอียดเพิ่มเติมให้มี ความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการ ของท้องถิ่น	1.83	.45	น้อย	16
4. โรงเรียนไม่ได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูล	3.07	1.17	ปานกลาง	6
5. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการศึกษาสภาพ	2.98	1.12	ปานกลาง	9

ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น

6. ไม่มีความรู้ในเรื่องจัดหลักสูตร	2.95	1.12	ปานกลาง	10
7. ขาดเอกสารค้นคว้า	3.57	1.26	มาก	2

ตารางที่ 6 (ต่อ) แสดงปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการ

ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12

ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ จัดหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	อันดับที่
8. ไม่ได้เข้าร่วมการอบรมในเรื่องการจัด หลักสูตรสถานศึกษา	2.79	1.00	ปานกลาง	15
9. เวลาดำเนินการไม่เพียงพอ	3.17	1.19	ปานกลาง	4
10. ขาดการเสนอแนะและไม่ได้รับความรู้ จากผู้รู้อย่างแท้จริง	3.51	1.28	มาก	3
11. ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนงบประมาณ	3.02	1.12	ปานกลาง	8
12. ผู้บริหารกำหนดนโยบายไม่ชัดเจน	3.03	1.09	ปานกลาง	7
13. ขาดงบประมาณ	3.69	1.24	มาก	1
14. ไม่มีภูมิปัญญาในท้องถิ่น	2.81	.92	ปานกลาง	12
15. แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่สอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่น	2.94	1.03	ปานกลาง	11
16. ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญา	2.83	.95	ปานกลาง	13
17. ไม่มีแหล่งข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.83	.95	ปานกลาง	13
18. เจ้าของภูมิปัญญาไม่มีเวลามาสอน	3.10	1.19	ปานกลาง	5
19. ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนไม่ให้ความสำคัญ	2.87	1.00	ปานกลาง	12
รวมเฉลี่ย	2.95	1.06	ปานกลาง	

จากตาราง 6 ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับการเรียนการสอนใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 พบว่าส่วนใหญ่ อยู่ระดับปานกลาง มีค่า $\bar{X}=2.95$ S.D.=1.06 ตามลำดับ

ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก คือ ขาดงบประมาณ มีค่า $\bar{X} = 3.69$ S.D.=1.24 ขาดเอกสารค้นคว้า มีค่า $\bar{X} = 3.57$ S.D.=1.26 ขาดการเสนอแนะและไม่ได้รับความรู้จากผู้รู้อย่างแท้จริงมีค่า $\bar{X} = 3.51$ S.D.= 1.28 ตามลำดับ

ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับการเรียนการสอนที่อยู่ในระดับน้อย คือ มีการใช้ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรมมาปรับรายละเอียดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น มีค่า $\bar{X} = 1.83$ S.D.= .45 ตามลำดับ

ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับการเรียนการสอนที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ปัญหาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา มีค่า $\bar{X} = 1.47$ S.D. = .50 ปัญหาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีค่า $\bar{X} = 1.39$ S.D.= .49 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ความแตกต่างของผู้บริหารและครูผู้สอนเรื่องปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการที่12

ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัด หลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ปัญหาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม	1.38	.51	น้อยที่สุด	1.38	.49	น้อยที่สุด
2. ปัญหาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดหลักสูตร สถานศึกษา	1.54	.52	น้อย	1.42	.50	น้อยที่สุด
3. มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมมาปรับ เนื้อหาและรายละเอียดเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้อง กับสภาพความต้องการของท้องถิ่น	1.85	.38	น้อย	1.73	.45	น้อย
4. ไม่ได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านสภาพ ปัญหา	1.00	.00	น้อยที่สุด	1.15	.36	น้อยที่สุด

และความต้องการของท้องถิ่น

5. ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการศึกษา สภาพ ปัญหา	1.08	.28	น้อยที่สุด	1.11	.31	น้อยที่สุด
------------------------------------------------	------	-----	------------	------	-----	------------

และความต้องการของท้องถิ่น

ตารางที่ 6 (ต่อ) ความแตกต่างของผู้บริหารและครูผู้สอนเรื่องปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับที่12

ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดหลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6. ไม่มีความรู้ในเรื่องจัดหลักสูตร	1.15	.38	น้อยที่สุด	1.11	.31	น้อยที่สุด
7. ขาดเอกสารค้นคว้า	1.08	.28	น้อยที่สุด	1.30	.46	น้อยที่สุด
8. ไม่ได้เข้าร่วมการอบรมในเรื่องการจัดหลักสูตรสถานศึกษา	1.00	.00	น้อยที่สุด	1.04	.21	น้อยที่สุด
9. เวลาดำเนินการไม่เพียงพอ	1.08	.28	น้อยที่สุด	1.11	.38	น้อยที่สุด
10. ขาดการเสนอแนะและไม่ได้รับความรู้จากผู้รู้	1.15	.38	น้อยที่สุด	1.36	.48	น้อยที่สุด
11. ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนงบประมาณ	1.00	.00	น้อยที่สุด	1.14	.35	น้อยที่สุด
12. ผู้บริหารกำหนดนโยบายไม่ชัดเจน	1.00	.00	น้อยที่สุด	1.13	.34	น้อยที่สุด
13. ขาดงบประมาณ	1.46	.52	น้อยที่สุด	1.36	.48	น้อยที่สุด
14. ไม่มีภูมิปัญญาในท้องถิ่น	1.00	.00	น้อยที่สุด	1.02	.16	น้อยที่สุด
15. แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	1.00	.00	น้อยที่สุด	1.08	.27	น้อยที่สุด
16. ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญา	1.00	.00	น้อยที่สุด	1.04	.21	น้อยที่สุด
17. ไม่มีแหล่งข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.00	.00	น้อยที่สุด	1.04	.21	น้อยที่สุด
18. เจ้าของภูมิปัญญาไม่มีเวลามาสอน	1.00	.00	น้อยที่สุด	1.18	.38	น้อยที่สุด
19. ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนไม่ให้ความสำคัญ	1.00	.00	น้อยที่สุด	1.18	.38	น้อยที่สุด

จากตารางความแตกต่างของปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาในเรื่องดังกล่าว น้อยที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่าง แต่มีความคิดสอดคล้องกัน

ตอนที่ 4 วิธีการแก้ปัญหา การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12

ตารางที่ 7 วิธีแก้ปัญหาคำนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวน
ชายแดนที่ 12

วิธีแก้ปัญหาคำนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ จัดหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการแก้ปัญหา	อันดับที่
1. จัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง	3.72	1.26	มาก	17
2. จัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร ที่เกี่ยวข้องในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.87	1.20	มาก	14
3. ให้การสนับสนุนทางด้านนโยบายและ งบประมาณ	3.93	1.20	มาก	11
4. สรรวจแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและ ขอความร่วมมือ	3.90	1.21	มาก	13
5. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ปรับ รายละเอียดเนื้อหา	3.27	1.20	ปานกลาง	19
6. เชิญเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วม ในการปรับเนื้อหาแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.98	1.21	มาก	9
7. นำเด็กไปศึกษาค้นคว้ากับเจ้าของภูมิปัญญา	3.87	1.24	มาก	14
8. ไปศึกษาจากเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่นแล้ว นำมาใช้ในการปรับรายละเอียดของเนื้อหา	3.91	1.23	มาก	12
9. เชิญพระสงฆ์มาร่วมปรับเนื้อหา	3.49	1.28	ปานกลาง	18

ตารางที่ 7 (ต่อ) วิธีแก้ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12

วิธีแก้ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ จัดหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการแก้ปัญหา	อันดับที่
10. เชิญผู้อาวุโส หรือ ผู้เฒ่าผู้แก่	4.01	1.27	มาก	8
11. เชิญกลุ่มแม่บ้าน	3.96	1.22	มาก	10
12. เชิญผู้นำทางศาสนาอื่นๆ	3.04	1.10	ปานกลาง	21
13. ผู้ปกครองนักเรียน	4.05	1.21	มาก	5
14. ศึกษาจุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมและ คาบเวลาที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง	3.83	1.24	มาก	15
15. กำหนดรายละเอียดเนื้อหาที่จะลด/เพิ่ม/ปรับ	3.76	1.22	มาก	16
16. จัดเนื้อหาเข้าในโครงสร้างของแต่ละกลุ่มสาระ	4.03	1.21	มาก	6
17. จัดทำแผนการสอน	4.12	1.20	มาก	3
18. จัดกิจกรรมการสอน สื่อ และการวัดผล	4.02	1.19	มาก	7
19. ผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนร่วม	4.33	1.15	มาก	2
20. ศึกษานิเทศก์มีส่วนร่วม	3.25	1.22	ปานกลาง	20
21. คณะกรรมการวิชาการโรงเรียนมีส่วนร่วม	4.11	1.24	มาก	4
22. ครูผู้สอนในกลุ่มวิชา/กลุ่มสาระมีส่วนร่วม	4.55	1.08	มากที่สุด	1

จากตาราง 7 พบว่าวิธีแก้ปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 พบว่าส่วนใหญ่ ระดับการแก้ปัญหายอยู่ใน
ระดับมาก คือให้การสนับสนุนทางด้านนโยบายและงบประมาณ มีค่า $\bar{X} = 3.93$ S.D.= 1.20

สำรวจแหล่งภูมิปัญญาและขอความร่วมมือ มีค่า $\bar{X} = 3.90$ S.D.= 1.21 จัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่า $\bar{X} = 3.87$ S.D.= 1.20 จัดประชุมอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีค่า $\bar{X} = 3.87$ S.D. = 1.20 ตามลำดับ

วิธีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก คือ เชิญเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการปรับรายละเอียดเนื้อหาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่า $\bar{X} = 3.98$ S.D.= 1.21 ไปศึกษาจากเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่นแล้วนำมาใช้ในการปรับรายละเอียดของเนื้อหา มีค่า $\bar{X} = 3.91$ S.D.= 1.23 นำเด็กไปศึกษาค้นคว้ากับเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่า $\bar{X} = 3.87$ S.D. = 1.24 ตามลำดับ

เชิญเจ้าของภูมิปัญญามาร่วมในการปรับเนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก คือ เชิญผู้ปกครองนักเรียน มีค่า $\bar{X} = 4.05$ S.D.= 1.21 ผู้อาวุโสหรือผู้เฒ่าผู้แก่ มีค่า $\bar{X} = 4.01$ S.D.=1.27 กลุ่มแม่บ้าน มีค่า $\bar{X} = 3.96$ S.D.=1.2 ตามลำดับ

ในการปรับรายละเอียดของเนื้อหาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก คือ ปฏิบัติตามขั้นตอนโดยมีการจัดทำแผนการสอน มีค่า $\bar{X} = 4.12$ S.D.= 1.20 จัดเนื้อหาเข้าในโครงสร้างของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่า $\bar{X} = 4.03$ S.D.= 1.21 จัดกิจกรรม

การสอน สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล มีค่า $\bar{X} = 4.02$ S.D.= 1.19 ศึกษาจุดประสงค์และคาบเวลาที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชาและหลักสูตรแกนกลาง มีค่า $\bar{X} = 3.83$ S.D. = 1.24 กำหนดรายละเอียดเนื้อหาที่จะลด / เพิ่มหรือปรับ มีค่า $\bar{X} = 3.76$ S.D.= 1.22 ตามลำดับ

ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า อยู่ระดับมากที่สุด คือ ครูผู้สอนในกลุ่มวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้มีส่วนร่วม มีค่า $\bar{X} = 4.55$ S.D.=1.08 รองลงมา ผู้บริหารโรงเรียน อยู่ระดับ มาก มีค่า $\bar{X} = 4.33$ S.D.= 1.15 คณะกรรมการวิชาการโรงเรียน อยู่ระดับ มาก มีค่า $\bar{X} = 4.11$ S.D.= 1.24 และ ศึกษานิเทศก์ อยู่ระดับ ปานกลาง มีค่า $\bar{X} = 3.25$ S.D.= 1.22 ตามลำดับ

**ตอนที่ 5 การนำเสนอแนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมมาใช้พัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับ
การตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12**

ตารางที่ 8 เสนอแนวทางในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา

แนวทางในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปสู่การจัดหลักสูตรสถานศึกษา	ความถี่
1. ศึกษาค้นคว้าหาผู้ที่มีความรู้และวิถีชาวบ้าน ทำเวทียาวบ้าน	1
2. เชิญวิทยากรเข้ามาให้ความรู้ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง	1
3. ขอความร่วมมือเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	1
4. ศึกษารายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติ ปรับใช้กับกลุ่มสาระ	1
5. ใช้ภูมิปัญญาสอนในโรงเรียนรวมกัน	1
6. เขียนแผนการสอน	1
7. ศึกษาหลักสูตรแต่ละสาระวิชา	1
8. นำมาปรับใช้ในการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนนั้นๆ	1
9. จัดทำให้นักเรียนปฏิบัติในชีวิตประจำวันและมองเห็นความสำคัญภูมิปัญญาท้องถิ่น	1
10. นำข้อมูลที่เป็นภูมิปัญญาของหมู่บ้านที่นักเรียนอยู่มาจัดทำและนักเรียนเคย ได้ปฏิบัติทำอยู่เป็นประจำเพื่อสะดวกและง่ายในการจัดการเรียนการสอน	1
11. กำหนดในหลักสูตรตลอดปี	1
12. ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา	1
13. จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล	1
14. มีการนำเสนอผู้บริหาร	1

- | | |
|----------------------------------------------------------------------|---|
| 15. ทำความเข้าใจกับความจำเป็นของการศึกษาแนวใหม่จัดทำแผนการสอนร่วมกัน | 2 |
| 16. ให้เห็นความเป็นจริง เป็นไปได้ พิสูจน์ได้ | 2 |
| 17. อบรมครูจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา | 2 |
| 18. ศึกษาสภาพความต้องการของโรงเรียน | 2 |

ตารางที่ 8 (ต่อ) เสนอแนวทางในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปสู่การจัดหลักสูตรสถานศึกษา	ความถี่
19. ปรับเนื้อหาของกลุ่มสาระเข้าสู่ข้อมูลท้องถิ่นโดยวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2
20. ให้เจ้าของภูมิปัญญาเข้าร่วมทำร่วมประชุมวางแผน	2
21. เรียนเชิญผู้รู้และเจ้าของภูมิปัญญามาร่วมประชุมเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3
22. ออกสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำหลักสูตร	5
23. ออกสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำหลักสูตร	5
รวม	43

ตารางที่ 9 ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในสถานศึกษา

ประโยชน์จากการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในสถานศึกษา	ความถี่
1. เห็นความต้องการของชุมชนทำให้ได้รับการสนับสนุนทุกด้าน	1
2. ได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นแนวทางเดียวกัน	1
3. สถานที่ศึกษา ไม่จำเจ ทำให้เด็กนักเรียนมีความตั้งใจมากขึ้น	1
4. มีความผูกพันกับชุมชนมากขึ้นในด้านการสร้างสรรค์	1
5. ทำให้นักเรียนรู้จักวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง	1

- | | |
|--------------------------------------------------------------------------|---|
| 6. มีความรู้ความเข้าใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง | 1 |
| 7. เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา | 1 |
| 8. มีประโยชน์ในด้านการรู้จักการถนอมอาหาร การทำเกษตรในด้านต่างๆ ได้ดีขึ้น | 1 |

ตารางที่ 9 (ต่อ) ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในสถานศึกษา

ประโยชน์จากการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในสถานศึกษา	ความถี่
9. ได้รับความรู้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	2
10. ทำให้เด็กทราบถึงประวัติความเป็นมา วิธีการนำภูมิปัญญามาใช้	2
11. สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง	2
12. ทำให้เข้าใจหลักสูตรอย่างถ่องแท้	3
13. เพื่อให้เด็กนักเรียนได้ศึกษาและปฏิบัติจริง	6
14. เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา	7
รวม	26

ตารางที่ 10 ความสอดคล้องของหลักสูตรสถานศึกษาที่นำมาใช้ในสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาที่ใช้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	ความถี่
1. มีความสอดคล้องมาก เพราะนำมาจากภูมิปัญญาในท้องถิ่นจริง	2
2. มีความสอดคล้องพอสมควร	2
3. อยู่ในระดับปานกลาง	7
4. มีความสอดคล้องค่อนข้างมาก	8

5. มีความสอดคล้องมาก เพราะ ตรงกับความเป็นอยู่ของประชาชน 19
ครอบคลุมหลักสูตรตรงเป้าหมาย

รวม

38

จากตารางข้างต้น แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีการบุคคลที่อยู่ในท้องถิ่นมา มีบทบาทในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบการบริหารโรงเรียน โดยเฉพาะด้านวิชาการ จะต้องเป็นผู้นำ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นต้องรับผิดชอบเป็นหัวหน้าหรือเจ้าของโครงการในการดำเนินงาน กำหนดขั้นตอนการทำงาน จนกว่าจะแล้วเสร็จ

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีหลักสูตรท้องถิ่น ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา นำมาจัดแบบบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลาง โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมที่สรุปได้จากแบบสอบถาม ปลายปิดและปลายเปิดมาแทรกไว้ในแต่ละสาระวิชาของหลักสูตรแกนกลาง

หลักสูตรแกนกลาง (รายสาระวิชา)	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม
ศิลปะ	
สาระที่ 1 : ทัศนศิลป์ เรื่องการวาดภาพ	การแปรรูปอาหาร มีการทำขนมพื้นบ้าน
สาระที่ 2 : ดนตรี เรื่องการร้องเพลง หรือ การแต่งเพลง	การทำอาหารพื้นบ้าน การแปรรูปพืช
	การเกษตรด้วยการหมัก,ดอง การเลี้ยงสัตว์
	การทำสวน การทำนา การทำไร่
สาระที่ 3 : นาฏศิลป์	

ระยะที่ 1 (ต่อ) การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมที่สรุปได้จากแบบสอบถามปลายปิด และปลายเปิดมาแทรกไว้ในแต่ละสาระวิชาของหลักสูตรแกนกลาง

หลักสูตรแกนกลาง (รายสาระวิชา)

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาษาไทย

สาระที่ 1 : การอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

สาระที่ 5 : วรรณคดี และวรรณกรรม

การแปรรูปอาหาร มีการทำขนมพื้นบ้าน การทำอาหารพื้นบ้าน การแปรรูปพืชการเกษตรด้วยการหมัก,ดอง การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์

คณิตศาสตร์

สาระที่ 1 : จำนวนและการดำเนินการ

สาระที่ 2 : การวัด

สาระที่ 3 : เรขาคณิต

สาระที่ 4 : พีชคณิต

สาระที่ 5 : การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น

สาระที่ 6 : ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์

การแปรรูปอาหาร มีการทำขนมพื้นบ้าน การทำอาหารพื้นบ้าน การแปรรูปพืชการเกษตรด้วยการหมัก,ดอง การเลี้ยงสัตว์

การงานอาชีพและเทคโนโลยี

สาระที่ 1 : การดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 : การอาชีพ

สาระที่ 3 : การออกแบบและเทคโนโลยี

สาระที่ 4 : เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 : เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

การแปรรูปอาหาร มีการทำขนมพื้นบ้าน การทำอาหารพื้นบ้าน การแปรรูปพืชการเกษตรด้วยการหมัก,ดอง การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืช การทำนา

วิทยาศาสตร์

- สาระที่ 1 : สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต
 สาระที่ 2 : ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม
 สาระที่ 3 : สารและสมบัติของสาร
 สาระที่ 4 : แรงและการเคลื่อนที่
 สาระที่ 5 : พลังงาน
 สาระที่ 6 : กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก
 สาระที่ 7 : ดาราศาสตร์และอวกาศ
 สาระที่ 8 : ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การแปรรูปอาหาร มีการทำขนมพื้นบ้าน
 การทำอาหารพื้นบ้าน การแปรรูปพืช
 การเกษตรด้วยการหมัก,ดอง
 การเลี้ยงสัตว์ การทำสวน

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- สาระที่ 1 : ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
 สาระที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนิน
 ชีวิตในสังคม
 สาระที่ 3 : เศรษฐศาสตร์
 สาระที่ 4 : ภูมิศาสตร์

การแปรรูปอาหาร มีการทำขนมพื้นบ้าน
 การทำอาหารพื้นบ้าน การแปรรูปพืช
 การเกษตรด้วยการหมัก,ดอง การทำสวน
 การเลี้ยงสัตว์

สุขศึกษาและพลศึกษา

- สาระที่ 1 : การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์
 สาระที่ 2 : ชีวิตและครอบครัว
 สาระที่ 3 : การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่น
 เกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 สาระที่ 4 : การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการ
 ป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อ
 สุขภาพ
 สาระที่ 5 : ความปลอดภัยในชีวิต

การแปรรูปอาหาร มีการทำขนมพื้นบ้าน
 การทำอาหารพื้นบ้าน การแปรรูปพืช
 การเกษตรด้วยการหมัก,ดอง
 การเลี้ยงสัตว์ การทำสวน

ภาษาต่างประเทศ

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร	การแปรรูปอาหาร มีการทำขนมพื้นบ้าน
สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม	การทำอาหารพื้นบ้าน การแปรรูปพืช
สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น	การเกษตรด้วยการหมัก,ดอง การเลี้ยงสัตว์ การทำสวน
สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก	

จากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมที่สรุปได้จากแบบสอบถามเป็นการนำหลักสูตรแกนกลางนำมาบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพบว่าภูมิปัญญาส่วนใหญ่นำมาบูรณาการในกลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก

การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมมาบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ พบว่าส่วนใหญ่ มีการปลูกพืชผักสวนครัว การทำไร่ การปลูกพืชสมุนไพร การทำนา การทำสวน ส่วนการเลี้ยงสัตว์ มีการเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงสุกร นำมาบูรณาการ กับกลุ่มวิทยาศาสตร์ อยู่ระดับมาก

ระยะที่ 2 การจัดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมของกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง

กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ สาระที่ 1 : สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต				
มาตรฐานช่วงชั้น ป.1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
1. สังเกต สํารวจ ตรวจสอบ เปรียบเทียบความ แตกต่างระหว่าง สิ่งมีชีวิตกับ สิ่งไม่มีชีวิต โครงสร้างและ หน้าที่ของ โครงสร้างต่างๆ ของพืชและสัตว์ใน ท้องถิ่นที่ เหมาะสมต่อการ ดำรงชีวิตใน สิ่งแวดล้อมที่ แตกต่างกัน	1. สํารวจ ตรวจ สอบ สืบค้นข้อมูล อภิปรายและ อธิบายโครงสร้าง และหน้าที่ของ โครงสร้างต่างๆของ พืชและวัฏจักรชีวิต การสืบพันธุ์ และ การขยายพันธุ์พืช ปัจจัยบางประการที่ จำเป็นต่อการ เจริญเติบโต การสังเคราะห์ด้วย แสง การตอบสนอง ต่อสภาพแวดล้อม และนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์	1. สํารวจตรวจ สอบ และอธิบาย ลักษณะและรูปร่างของ เซลล์ต่างๆของ สิ่งมีชีวิตเซลล์เดียวและ สิ่งมีชีวิตหลายเซลล์ หน้าที่ของ ส่วนประกอบของเซลล์ พืชและเซลล์สัตว์ รวมทั้งกระบวนการที่ สารผ่านเซลล์ 2. สํารวจตรวจ สอบและและอธิบาย ปัจจัยที่จำเป็นต่อการใช้ และผลที่ได้จากการ สังเคราะห์ด้วยแสง ความสำคัญของ กระบวนการสังเคราะห์ ด้วยแสงต่อสิ่งมีชีวิต และสิ่งแวดล้อม 3. สํารวจตรวจ สอบสืบค้นข้อมูล อภิปรายและอธิบาย โครงสร้าง	1. สํารวจตรวจสอบ อภิปรายและอธิบายการ รักษาคุณภาพของเซลล์ และร่างกายพืช สัตว์ กลไกในการควบคุมดุลย ภาพของร่างกายมนุษย์ และนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตและการศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติม 2. สืบค้นข้อมูล อภิปรายและอธิบาย กระบวนการถ่ายทอดสาร พันธุกรรมการแปรผันทาง พันธุกรรมการเกิด มิวเทชันและการเกิด ความหลากหลายทาง ชีวภาพ 3. สืบค้นข้อมูล อภิปรายและอธิบายถึง ประโยชน์ของเทคโนโลยี ชีวภาพความหลากหลาย ของสิ่งมีชีวิตที่มีต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม	การปลูกพืชผัก สวนครัว การทำนา การทำไร่ การทำสวน การทำนาแบบ ผสมผสาน การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงสุกร
2. สังเกต สํารวจ ตรวจสอบและ อธิบายปัจจัยบาง ประการที่จำเป็น ต่อการดำรงชีวิต การตอบสนอง ต่อ สิ่งเร้าของพืชและ สัตว์รวมทั้งนำ ความรู้ไปศึกษา เพิ่มเติมและ นำไปใช้ประโยชน์				

กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ สาระที่ 1 : สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
3. สสำรวจ อภิปรายและ อธิบายปัจจัยที่ จำเป็นต่อการ ดำรงชีวิต การ เจริญเติบโตและ การตอบสนองต่อ สิ่งเร้าของมนุษย์	การทำงานที่ สัมพันธ์กันของ อวัยวะต่างๆของ สัตว์ ปัจจัยบาง ประการที่จำเป็นต่อ การเจริญเติบโต วัฏจักรชีวิต การ สืบพันธุ์ พฤติกรรม ของสัตว์และการนำ ความรู้ไปใช้	และการทำงานของ ระบบต่างๆของ สิ่งมีชีวิต(พืช สัตว์ และมนุษย์) การ ทำงานที่สัมพันธ์กัน ของระบบต่างๆและ นำความรู้ไปใช้	4. สร้างสถานการณ์ จำลองที่แสดงถึงการ เปลี่ยนแปลงปัจจัย ต่างๆในสิ่งแวดล้อมที่มี ผลต่อการอยู่รอด ของสิ่งมีชีวิตแต่ละ ชนิดและการอยู่รอด ของสิ่งมีชีวิตสัมพันธ์ กับความหลากหลาย ของสิ่งมีชีวิต	การปลูกพืชผัก สวนครัว การทำนา การทำไร่ การทำสวน การทำนาแบบ ผสมผสาน
4. สังเกต สสำรวจ ลักษณะต่าง ๆของ สิ่งมีชีวิตใกล้ตัว และอธิบายได้ว่า สิ่งมีชีวิตมีการ ถ่ายทอดลักษณะ จากพ่อ/แม่สู่ ลูกหลาน	4. สสำรวจ สังเกตเปรียบเทียบ ลักษณะของตนเอง กับคนในครอบครัว ลักษณะของสมาชิก ของสิ่งมีชีวิตใกล้ตัว และอธิบายการ ถ่ายทอดลักษณะ ของสิ่งมีชีวิตในแต่ ละรุ่น รวมถึง ลักษณะที่มีการแปร ผันจากบรรพบุรุษ	4.สังเกต สสำรวจ ตรวจสอบวิเคราะห์ และอธิบาย พฤติกรรมของ สิ่งมีชีวิตที่ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า (แสง อุณหภูมิ น้ำ และการสัมผัส)		การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงสุกร
5. สสำรวจ สังเกต ลักษณะของ สิ่งมีชีวิตใน ท้องถิ่น จำแนกโดยใช้ ลักษณะภายนอก เป็นเกณฑ์ และ อธิบาย ความสำคัญของ พืช สัตว์ในท้องถิ่น และการนำไปใช้ ประโยชน์		1. สืบค้นข้อมูล อภิปรายและ นำเสนอเกี่ยวกับ เทคโนโลยีชีวภาพที่ ใช้ในการขยายพันธุ์ และปรับปรุงพันธุ์ เพิ่มผลผลิตของพืช และสัตว์ รวมทั้ง ผลและการใช้ เทคโนโลยีเหล่านั้น ในด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม อาหารและ		

กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ สาระที่ 1 : สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
6. สืบค้นข้อมูล อภิปรายและ อธิบายเกี่ยวกับ สิ่งมีชีวิตหลายชนิด ที่เคยมีอยู่และสูญ พันธุ์ไปแล้ว สิ่งมีชีวิตบางชนิด ดำรงพันธุ์มาจนถึง ปัจจุบัน ได้ เนื่องจากมีลักษณะ เหมาะสมต่อ สภาพแวดล้อม รวมทั้งนำความรู้ที่ ได้ไปใช้	5. สังเกต สํารวจ ลักษณะต่างๆ ของ สิ่งมีชีวิตในท้องถิ่น จัดจำแนกสิ่งมีชีวิต โดยใช้ลักษณะที่ ปรากฏที่มี รายละเอียดมากขึ้น เป็นเกณฑ์และ อธิบายเกี่ยวกับ ความหลากหลาย ของสิ่งมีชีวิตใน ท้องถิ่น	6. สํารวจตรวจ สอบสารอาหาร ต่างๆที่รับประทาน ในชีวิตประจำวัน และนำความรู้มาใช้ ในการเรียก รับประทานอาหาร ที่มีสารอาหาร ครบถ้วน ได้ สัดส่วน เหมาะสม กับเพศและวัย 7. สืบค้นข้อมูล อภิปรายและ อธิบายเกี่ยวกับสาร พันธุกรรมใน นิวเคลียสที่ควบคุม ลักษณะและ กระบวนการต่างๆ ของเซลล์ สาร พันธุกรรมสามารถ ถ่ายทอดไปสู่ ลูกหลานและรู้ถึง ประโยชน์ของการ ใช้ความรู้ด้าน พันธุกรรม		การปลูกพืชผัก สวนครัว การทำนา การทำไร่ การทำสวน การทำนาแบบ ผสมผสาน การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงสุกร

กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ สาระที่ 2 : ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
1. สืบค้น ข้อมูล อภิปรายและ อธิบายการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาของ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมใน ท้องถิ่น	1. สังเกต สำรวจ ตรวจสอบอภิปราย และอธิบายเกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติ ในท้องถิ่น ผลของ การใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ และการ เปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมโดย ธรรมชาติและโดย มนุษย์แสดงแนวคิด และร่วมปฏิบัติใน การดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	1. สำรวจ วิเคราะห์ สภาพ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากร ธรรมชาติในท้องถิ่น เสนอแนวคิดในการ รักษาสมดุลของ ระบบนิเวศ การใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน โดยใช้ ความรู้ทาง วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี รวมทั้ง ลงมือปฏิบัติในการ ดูแลรักษา แก้ปัญหา สิ่งแวดล้อม	1. สำรวจ วิเคราะห์ สภาพปัญหา สิ่งแวดล้อมและการ ใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ ในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และ ระดับโลก วิเคราะห์ สาเหตุของปัญหา วางแผนและลงมือ ปฏิบัติร่วมกับชุมชน ป้องกันแก้ปัญหา ฝึ ะวังอนุรักษ์ และ พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	การปลูกพืชผัก สวนครัว การทำนา การทำไร่ การทำสวน การทำนาแบบ ผสมผสาน การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงสุกร

กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ สาระที่ 3 : สารและสมบัติของสาร				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
1. สังเกต สํารวจตรวจสอบลักษณะที่ปรากฏหรือสมบัติของวัสดุที่ใช้ทำของเล่นของใช้ในชีวิตประจำวัน เปรียบเทียบและจำแนกวัสดุเป็นกลุ่ม รวมทั้งระบุเกณฑ์ที่ใช้จำแนก	1. สังเกต สํารวจตรวจสอบวัสดุ หรือ สิ่งของต่างๆโดยใช้ อุปกรณ์หรือ เครื่องมือบางชนิด รวบรวมข้อมูลและอธิบายสมบัติของ วัสดุเกี่ยวกับความ ยืดหยุ่น ความแข็ง ความเหนียว การนำไฟฟ้าความ หนาแน่นและการนำวัสดุไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	1. สํารวจตรวจสอบ สารเนื้อเดียว อภิปรายและ อธิบายสมบัติความเป็นกรด-เบสของ สารละลายค่าpH ของสารละลายและ การนำความรู้เกี่ยวกับกรด-เบสไป ใช้ประโยชน์	1. สํารวจตรวจสอบ อภิปราย และเขียน สมการปฏิกิริยาเคมี ที่พบในชีวิตประจำวันรวมทั้ง สารที่เกิดปฏิกิริยาเคมีที่จะมีผลต่อ สิ่งมีชีวิตและ สิ่งแวดล้อม	การปลูกพืชผักสวนครัว การทำนา การทำไร่ การทำสวน การทำนาแบบผสมผสาน การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงสุกร
2. อภิปรายเกี่ยวกับชนิดและสมบัติของวัสดุที่นำมาทำของเล่น ของใช้ใน ชีวิตประจำวัน อธิบายได้ว่าของเล่นของใช้ อาจมี ส่วนประกอบหลาย ส่วนใช้วัสดุหลาย ชนิด วัสดุแต่ละ ชนิดใช้ประโยชน์ แตกต่างกัน สามารถเลือกใช้ วัสดุและสิ่งของ	2. สํารวจตรวจสอบ เปรียบเทียบ และอธิบายสมบัติ ต่างๆของสารใน สถานะของแข็ง ของเหลว แก๊ส จัด จำแนกสารเป็นกลุ่ม โดยใช้สถานะหรือ เกณฑ์อื่นที่กำหนด	2. สํารวจตรวจสอบ และอธิบาย หลักการแยกสาร ด้วยวิธีการกรอง การกลั่น การตก ผลึก การสกัด และ โครมาโทกราฟีและ นำวิธีการแยกสาร ไปใช้ประโยชน์ได้ อย่างเหมาะสม		

ต่างได้อย่างถูกต้อง	3. สํารวจตรวจ
ปลอดภัย	สอบ อภิปราย
	จัดจําแนก
	ประเภทของสาร

กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ สาระที่ 3 : สารและสมบัติของสาร				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
3. สังเกต สํารวจ ตรวจสอบ อธิบาย ผลการ เปลี่ยนแปลงที่เกิด ขึ้นกับวัสดุเมื่อปีบ บิด ทูบ ดัน ดึงทำ ให้ร้อนขึ้นหรือทำ ให้เย็นลง รวมทั้ง อันตรายที่อาจ เกิดขึ้นเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลง ของวัสดุและการ นำไปใช้ประโยชน์	ที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน สมบัติและการนำ สารแต่ละประเภท ไปใช้ประโยชน์ สามารถเลือกใช้ สารเหล่านี้ได้อย่าง ถูกต้องและ ปลอดภัย	3. สืบค้นข้อมูล อภิปรายและ อธิบายเกี่ยวกับผล ของสารเคมี ปฏิกิริยาเคมีต่อ สิ่งมีชีวิตและ สิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงการใช สารเคมีอย่าง ถูกต้องคุ้มค่า ปลอดภัยวิธี ป้องกันและแก้ไข อย่างถูกวิธี	2. สืบค้นข้อมูล สํารวจ ตรวจสอบ อภิปรายและอธิบาย องค์ประกอบสมบัติ ประโยชน์และ ปฏิกิริยาของ คาร์โบไฮเดรต ไขมัน และกรดไขมัน โปรตีน และกรดอะมิโน	การปลูกพืชผัก สวนครัว การทำนา การทำไร่ การทำสวน การทำนาแบบ ผสมผสาน การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงสุกร

กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ สาระที่ 4 : กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
1. สํารวจ ตรวจสอบ องค์ประกอบและ สมบัติของดิน จําแนกประเภท	1. การกร่อนของ หิน เป็นกรวดหรือ ทรายหรือเม็ดดิน และอธิบายการ เปลี่ยนแปลงของ	1. สํารวจตรวจ สอบ อภิปรายและ อธิบายเกี่ยวกับ แหล่งน้ำบนพื้นโลก แหล่งน้ำใต้ดินและ	1. สืบค้นข้อมูล สํารวจ ตรวจสอบ อภิปราย และอธิบายการ เปลี่ยนแปลงของธรณี ภาค ปรัชญาการณ้ทาง	การปลูกพืชผัก สวนครัว การทำนา การทำไร่

และอธิบาย	หิน การเกิดดิน	การนำมาใช้	ธรณี ความสำคัญ ผล	การทำสวน
ประโยชน์ของดิน	2. สํารวจตรวจสอบ	ประโยชน์	ต่อสิ่งมีชีวิต	การทำนาแบบ
ในท้องถิ่น	ดิน อภิปราย		สิ่งแวดล้อมและการ	ผสมผสาน
2. สํารวจแหล่งน้ำ	เปรียบเทียบและ		นำมาใช้ประโยชน์	การเลี้ยงไก่
ในท้องถิ่น ทดสอบ				การเลี้ยงปลา

กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ สาระที่ 4 : กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก

มาตรฐานช่วงชั้น	มาตรฐานช่วงชั้น	มาตรฐานช่วงชั้น	มาตรฐานช่วงชั้น	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ป1.-ป.3	ป.4-ป.6	ม.1-ม.3	ม.4-ม.6	ด้านเกษตรกรรม
และอธิบายสมบัติ	อธิบายลักษณะ	2. สํารวจตรวจ	4. สืบค้นข้อมูล	การปลูกพืชผัก
ของน้ำการใช้	สมบัติของดินที่	สอบ อภิปรายและ	อภิปรายและอธิบาย	สวนครัว
ประโยชน์จาก	เหมาะสมต่อการ	อธิบายเกี่ยวกับชั้น	เกี่ยวกับซาก	การทำนา
แหล่งน้ำความ	เจริญเติบโตของพืช	หน้าตัดของดิน	ดึกดำบรรพ์ การ	การทำไร่
จำเป็นของน้ำต่อ	ในท้องถิ่นและการ	สมบัติของดินการ	เปรียบเทียบลำดับ	การทำสวน
สิ่งมีชีวิตและการใช้	ใช้ประโยชน์ของดิน	ปรับปรุงคุณภาพ	ชั้นหิน และอายุของ	การทำนาแบบ
น้ำอย่างประหยัด		ของดินและการ	หิน สำหรับศึกษา	ผสมผสาน
		นำไปใช้ประโยชน์	ความเป็นมาของโลก	การเลี้ยงไก่
		3. สํารวจตรวจ		การเลี้ยงปลา
		สอบ อภิปรายและ		
		อธิบายเกี่ยวกับ		
		แหล่งน้ำบนพื้นโลก		
		แหล่งน้ำใต้ดินและ		
		การนำมาใช้		
		ประโยชน์		

กลุ่มสาระสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 1: หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตใน

สังคม

มาตรฐานช่วงชั้น	มาตรฐานช่วงชั้น	มาตรฐานช่วงชั้น	มาตรฐานช่วงชั้น	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ป1.-ป.3	ป.4-ป.6	ม.1-ม.3	ม.4-ม.6	ด้านเกษตรกรรม

1. รู้ปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานและวัฒนธรรมในครอบครัวท้องถิ่น	1. ภูมิใจชื่นชมในความเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตในระดับกลุ่มสังคมท้องถิ่น	1. ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและชาติ	1. ตระหนักในความสำคัญของระบบสถาบันทางสังคมเห็นคุณค่าภูมิปัญญา	การทำอาหาร พื้นบ้าน การทำขนม
ปัญหา				
กลุ่มสาระสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2: เศรษฐศาสตร์				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
1. เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้	1. เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้	1. เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้	1. เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ 2. วางแผนในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดเพื่อการผลิต โดยคำนึงถึงปัญหาเศรษฐศาสตร์และประโยชน์ที่จะได้รับของบุคคลและสังคมอย่างมีคุณธรรม	การปลูกพืชผัก สวนครัว การทำนา การทำสวน การทำไร่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงไก่

กลุ่มสาระสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3: ประวัติศาสตร์				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม

1. เข้าใจปัจจัยทาง ภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อ การพัฒนาการ การ ตั้งถิ่นฐานและการ ดำรงชีวิตของ ครอบครัว ชุมชน	1. เข้าใจปัจจัยพื้นฐาน และผลกระทบจาก ภายนอกที่มีอิทธิพลต่อ การสร้างสรรคภูมิ ปัญหาท้องถิ่นของตน ตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบัน	1.วิเคราะห์ เปรียบเทียบ ผลงานที่เกิดจาก การสร้างสรรค อารยธรรมใน แหล่งต่างๆทั้งใน โลกตะวันออก	1. ศึกษากรณี ตัวอย่างภูมิ ปัญหาไทยที่มี อิทธิพลต่อวิถีการ ดำเนินชีวิตของ คนไทยและ อนุรักษ์ไว้	การปลูกพืชผัก สวนครัว การทำนา การทำสวน การทำไร่
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------

กลุ่มสาระสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3: ประวัติศาสตร์

มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
และท้องถิ่น		และโลกตะวันตก เพื่อ	เป็นมรดกของชาติ	
2. รู้จักและเข้าใจ ความเป็นมาของ ท้องถิ่นของตนที่ สัมพันธ์กับความ เป็นมาของชาติไทย		เข้าใจภูมิปัญญาของ มนุษย์ในอดีตอันจะ เป็นแนวทางการพัฒนา ผลงานที่มีคุณค่าใน อนาคต	ด้วยความภูมิใจ	การเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงไก่ การแปรรูปอาหาร
3. รู้จักและเข้าใจ ผลงานที่เกิดจากภูมิ ปัญญาใน ท้องถิ่นของตนและ สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต		2. คิดวิเคราะห์ ปัจจัยพื้นฐานและ ผลกระทบจากภายนอก ที่มีอิทธิพลต่อการ สร้างสรรคภูมิปัญญา ของมนุษย์ตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน		
4. รู้และเข้าใจ ประวัติบุคคลสำคัญ ในท้องถิ่นของตน และนำไป				

กลุ่มสาระสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4: ภูมิศาสตร์				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
1. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาวะประชากรกับสิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในครอบครัวและโรงเรียน	1. รู้ลักษณะเฉพาะความสำคัญและความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติในภูมิภาคต่างๆ ของไทยตระหนักถึงความจำเป็นวิธีการกระจายและแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างท้องถิ่นเข้าใจสาเหตุผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทรัพยากรในท้องถิ่นและประเทศ	1. ประเมินผลกระทบของกิจกรรมของมนุษย์และการเปลี่ยนแปลงภาวะประชากรการย้ายถิ่นที่มีต่อปัญหาและวิกฤตการณ์ต่อคุณภาพชีวิต เห็นความสำคัญของการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรู้มาตรฐานและความพยายามแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมีทักษะในการตัดสินใจเลือกปฏิบัติมีบทบาทใน การจัดการและแก้ปัญหาด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น	1. เข้าใจกระบวนการที่มนุษย์ใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมที่มีลักษณะพิเศษหรือเป็นเอกลักษณ์เฉพาะแต่ละพื้นที่ในประเทศและโลกและการเปลี่ยนแปลงจากอดีตจนถึงปัจจุบัน	การปลูกพืชผักสวนครัว การทำนา การทำสวน การทำไร่ การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงปลา

สิ่งแวดล้อมจาก
แหล่งความรู้ใน
ท้องถิ่น

กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 1: การดำรงชีวิตและครอบครัว				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
1. เข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ วิธีการ และขั้นตอนในการ ทำงานและ สามารถทำงาน ตามขั้นตอน	1. เข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ วิธีการ และขั้นตอน กระบวนการทำงาน การจัดการและ สามารถทำงานตาม ขั้นตอน	1. เข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ หลักการ วิธีการ ขั้นตอน กระบวนการทำงาน การจัดการ สามารถ ทำงานและ ประเมินผลการ ทำงาน	1. เข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ หลักการ วิธีการ ขั้นตอน กระบวนการทำงาน การจัดการสามารถ ทำงานประเมิน ปรับปรุงและพัฒนา งาน	การปลูกพืชผัก สวนครัว การทำนา การทำสวน การทำไร่
2. ใช้เก็บและ บำรุงรักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุและอุปกรณ์ที่ ใช้ในการทำงาน ตามคำแนะนำ	2. เลือกใช้ เก็บ บำรุงรักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการทำงาน	2. เลือกใช้ ซ่อมแซม ดัดแปลง เก็บ บำรุงรักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ใน	2. เลือก ใช้ ซ่อมแซม ดัดแปลง เก็บ บำรุง รักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ใน	
3. ทำงานด้วย ความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม	3. ทำงานด้วย ความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม	3. ทำงานด้วย ความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม มุ่งมั่น	3. ทำงานด้วย ความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม มุ่งมั่น	
4. สามารถวาง แผนการดำเนินงาน และปฏิบัติตามตาม	4. สามารถ วิเคราะห์งาน วาง แผนการดำเนินงาน ปฏิบัติตามตามแผน	4.สามารถวิเคราะห์ งานวางแผนการ	4. สามารถวิเคราะห์ งาน วางแผนการ	

แผน	และประเมินการ ดำเนินงาน	งาน วางแผนการ ดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามแผน ประเมินและปรับปรุง การดำเนินงาน	ดำเนินการ ดำเนินงานปฏิบัติงาน ตามแผน ประเมิน ปรับปรุงและ พัฒนาการ ดำเนินงาน
-----	----------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------

กลุ่มสาระการเรียนรู้ อาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 2: การอาชีพ				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
	1. เข้าใจหลักการ และมีทักษะที่ จำเป็นต่อการ ทำงานอาชีพสุจริต ให้มี คุณภาพ	1. มีความรู้และ ทักษะในงานอาชีพ สุจริตที่สนใจ และ ทำงานอย่างมี คุณภาพ	1. มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี และ ประสบการณ์ในงาน อาชีพสุจริต ที่สนใจ และถนัด	การปลูกพืชผัก สวนครัว การทำนา การทำสวน การทำไร่
	2. เห็นแนวทางใน การนำเทคโนโลยี พัฒนางานอาชีพ สุจริต	2. เห็นประโยชน์ และมีเจตคติที่ดีต่อ การประกอบอาชีพ สุจริต	2. สามารถ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี มาสร้างสรรค์งาน อาชีพที่สุจริต และ การประกอบอาชีพ	การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงปลา การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงสุกร
			3. นำเสนอแนวทาง ในการประกอบอาชีพ ของตน	การทำขนม พื้นบ้าน การทำอาหาร พื้นบ้าน การแปรรูปพืช การเกษตรด้วยการ หมัก,ดอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 3: การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
1. ออกแบบสร้างและพัฒนาสิ่งของเครื่องใช้ง่ายๆ	1. เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี	1. เข้าใจกระบวนการเทคโนโลยีในการออกแบบผลิตภัณฑ์หรือวิธีการเพื่อการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น	1. ออกแบบและสร้างวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ และผลิตภัณฑ์หรือวิธีการทดสอบปรับปรุงแก้ไข ประเมินผล	การปลูกพืชผักสวนครัว
2. เปรียบเทียบสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันในด้านประโยชน์ความปลอดภัยต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม	2. เลือกเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	2. ออกแบบและสร้างผลิตภัณฑ์หรือวิธีการทดสอบปรับปรุงแก้ไข ประเมินผล	2. วิเคราะห์วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ผลิตภัณฑ์หรือวิธีการที่ได้รับจากเทคโนโลยีทั้งระดับประเทศและนานาชาติ เลือกและใช้โดยคำนึงถึง	การทำสวน
3. มีเจตคติที่ดีต่อการออกแบบและนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้	3. ออกแบบ และสร้างสิ่งของเครื่องใช้ อย่างถูกวิธีและปลอดภัย ทดสอบ และปรับปรุง แก้ไข ประเมินผลและนำเสนอแนวคิด	3. เปรียบเทียบสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการที่ได้จากเทคโนโลยีที่ใช้ในท้องถิ่น ทั้งด้านคุณภาพ ความเหมาะสม การเป็น	2. วิเคราะห์วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ผลิตภัณฑ์หรือวิธีการที่ได้รับจากเทคโนโลยีทั้งระดับประเทศและนานาชาติ เลือกและใช้โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและสังคม	การทำไร่
	4. เปรียบเทียบสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการที่ได้จากเทคโนโลยีที่ใช้ในท้องถิ่น ทั้งด้าน			การทำนา
				การเลี้ยงเปิด
				การเลี้ยงไก่
				การเลี้ยงสุกร
				การเลี้ยงปลา

คุณภาพความ เหมาะสม การเป็นที่ ยอมรับ ความคุ้มค่าต่อ การใช้งาน และเลือกใช้ อย่างเหมาะสม ปลอดภัย และมีผลที่ดี ต่อ สิ่งแวดล้อม	ที่ยอมรับความ คุ้มค่าต่อการใช้งาน 4. มีเจตคติที่ดีต่อ การประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีใน ชีวิตประจำวัน	3. นำเสนอแนวทาง การออกแบบและ เทคโนโลยีมาใช้ใน งานอาชีพ
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------

กลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยี สาระที่ 4: เทคโนโลยีสารสนเทศ				
มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
1. รู้จักแหล่ง ข้อมูลที่อยู่ใกล้ตัว	1. เห็นความ สำคัญของข้อมูล และแหล่งข้อมูล	1. ประมวลผล ข้อมูลให้เป็น สารสนเทศ	1. เข้าใจหลักการ พัฒนาโครงการที่มี การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	การปลูกพืชผัก สวนครัว
2. เห็นประโยชน์ ของข้อมูลและ รวบรวมข้อมูลที่ สนใจจาก แหล่งข้อมูลต่างๆที่ เชื่อถือได้	2. รวบรวมข้อมูล ที่สนใจได้ตรงตาม วัตถุประสงค์จาก แหล่งข้อมูลต่างๆที่ เชื่อถือได้	2. ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ นำเสนอ งานในรูปแบบที่ เหมาะสม	2. ใช้เทคโนโลยีสาร สนเทศ นำเสนองาน ในรูปแบบที่เหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ ของงาน	การแปรรูปอาหาร การทำสวน การทำไร่ การทำนา
	3. จัดเก็บรักษา ข้อมูลที่เป็ประโยชน์ ในรูปแบบต่างๆ	3. ใช้คอมพิวเตอร์ ช่วยสร้างชิ้นงานจาก จินตนาการหรืองานที่ ทำในชีวิตประจำวัน อย่างมีจิตสำนึกและ มีความรับผิดชอบ	3. ใช้คอมพิวเตอร์ สร้างงานอย่างมี จิตสำนึกและมีความ รับผิดชอบ	การเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงไก่

กลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยี สาระที่ 5: เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

มาตรฐานช่วงชั้น ป1.-ป.3	มาตรฐานช่วงชั้น ป.4-ป.6	มาตรฐานช่วงชั้น ม.1-ม.3	มาตรฐานช่วงชั้น ม.4-ม.6	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม
1. เข้าใจและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับงาน	1. วางแผน เลือก และใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับงาน	1. วางแผนเลือก และใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับงาน	1. วางแผนอย่างมีกลยุทธ์ เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับงาน	การปลูกพืช การทำนา การไร่ การทำสวน การเลี้ยงสัตว์ การแปรรูปอาหาร

จากตารางการจัดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นตามสาระหลักสูตรแกนกลางเกี่ยวข้องกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม คือ การปลูกผักสวนครัว การทำนา การทำไร่ การทำสวน การทำนาแบบผสมผสาน (วนเกษตร) การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงสุกร

กลุ่มสาระสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม คือ การทำอาหารพื้นบ้าน การทำขนม การแปรรูปอาหาร การปลูกผักสวนครัว การทำนา การทำไร่ การทำสวน การทำนาแบบผสมผสาน (วนเกษตร) การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงสุกร

กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีสารสนเทศ เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม คือ การปลูกพืชสวนครัว การทำนา การทำสวน การทำไร่ การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงสุกร การทำขนมพื้นบ้าน การแปรรูปพืชการเกษตรด้วยการหมัก,ดอง

สรุป การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านเกษตรกรรมดังกล่าวมาเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระแกนกลางสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี